C/2024/1480

13.2.2024

Offentliggørelse af en ansøgning om registrering af en betegnelse i henhold til artikel 50, stk. 2, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer

(C/2024/1480)

Denne offentliggørelse giver ret til at gøre indsigelse mod ansøgningen, jf. artikel 51 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 ([1]), senest tre måneder efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse.

ENHEDSDOKUMENT

"Странджански билков чай / Strandzhanski bilkov chay"

EU-nr.: PDO-BG-02851 – 7.6.2022

BOB (X) BGB ( )

1. **Betegnelse**

"Странджански билков чай / Strandzhanski bilkov chay"

2. **Medlemsstat eller tredjeland**

Bulgarien

3. **Beskrivelse af landbrugsprodukteller fødevaren**

3.1. *Produkttype*

Kategori 1.8. Andre produkter i bilag I til traktaten (krydderier m.m.)

3.2. *Beskrivelse af produktet med betegnelsen i punkt 1*

"Странджански билков чай / Strandzhanski bilkov chay" er en tesort, der udvindes af blade og blomster fra planten med det botaniske navn *Sideritis syriaca* fra Lamiaceae-familien, der dyrkes i bjergmassivet Strandzha. Arten er opført på den nationale rødliste, bind 1, for Bulgarien, i kategorien kritisk truede arter. Den dyrkes på basis af stiklinger, der produceres i naturparken Strandzha.

Planterne vokser i kuppelformede klynger, som vokser støt efter det første plantningsår og udvikler trælignende rodsystemer. Bladene og blomsterstænglerne vokser ud af rodformationerne ved jordniveau. Hver klynge bliver 100 cm eller mere i diameter og 30-35 cm i højden. Planten kan have op til 120 blomsterstængler, som vokser og blomstrer fra maj til oktober. Blomsterstænglerne vokser fra forgreningerne ved jordniveau med 7-9 cm mellemrum. De har 2 eller 4 symmetrisk placerede elliptiske blade. På den øverste del af blomsterstænglerne findes de hjerteformede blade. Det er her plantens blomster sidder. Blomsterstænglerne fra dyrkede planter er 5-25 cm lange - dog lidt længere, hvis det ofte regner. Bladene og blomsterstænglerne er bløde og smidige, men når de tørres i skyggen, bliver de tykkere og mere faste.

Plantens blade og stængler er hvidgrønne med fine gråhvide hår. Hver blomsterstand dannes af lysegule blomster og 8-12 fine sorte frø.

Kemiske parametre: fytokemiske analyser påviser tilstedeværelse af en bred vifte af bioaktive stoffer. Ud af f.eks. de 33 identificerede phenolforbindelser er mængden i prøver af *Sideritis syriaca* fra den floristiske region Strandzha ret høj: 16,65-18 mg/g coffeinsyreækvivalenter (CAE) af det samlede phenolindhold og 2,79-5,73 mg/g RE-flavonoider i dyrkede planter.

([1]) EUT L 343 af 14.12.2012, s. 1.

Den tørrede teplante har et vandindhold på højst 9-10 %. Dens farve er af middel intensitet: 12-18 EBC-enheder (i henhold til European Brewery Convention).

Plantens blade og blomster koges for at lave te til at drikke. Teen har en let sødme uden tilsætning af honning eller sukker. Teens farve er gul til gulrød med en fin bouquet af aromaer, der er fint sammensat af lindeblomster og basilikum, mynte, citron-melisse og tørret frugt. Der er tale om en særlig vedvarende aroma. Den smages tydeligt, når teen drikkes, og også når planten høstes og tørres. Aromaen bevares i emballagen, når teen opbevares korrekt under tørre og mørke forhold.

Den antioxidative aktivitet i teen som drikkevare er mindst 1 990 mmol/l.

3.3. *Foder (kun for animalske produkter) og råvarer (kun for forarbejdede produkter)*

—

3.4. *Specifikke etaper af produktionen, som skal finde sted i det afgrænsede geografiske område*

Alle dyrkningsmetoder forud for høsten er helt manuelle og finder sted i det geografiske område.

Trin 1. Produktion af stiklinger til dyrkning af planten.

Trin 2. Dyrkning af planten.

Trin 3. Plukning og tørring af blomsterstængler.

Trin 4. Indsamling efter tørring og emballering.

3.5. *Særlige regler for udskæring, rivning eller emballering osv. af det produkt, som betegnelsen henviser til*

Producenterne emballerer det tørrede produkt på stedet i forskellige typer emballage: f.eks. papæsker på 40 x 30 x 13 cm, papirposer med en nettovægt på 250 g pr. enhed — til længere opbevaring og videre forarbejdning til andre produkter, hvide papirkonvolutter med et mindstemål på 16/22 cm og et indhold på 25-50 g samt andre typer emballage efter behov.

De færdige produkter sorteres efter størrelse og formål. Stænglerne skal være intakte, når produktet når ud til forbrugerne. I det øjeblik, hvor stængerne brækkes, forstærkes den særlige aroma. Emballering på stedet hos producenten umiddelbart efter at stænglerne er indsamlet efter tørring er den bedste måde at sikre, at blomsterstænglerne forbliver intakte. Ved denne emballeringsmåde bevares også de organoleptiske egenskaber og karakteristika.

3.6. *Særlige regler for mærkning af det produkt, som betegnelsen henviser til*

Ud over standardkravene indeholder etiketten producentens logo med registreringsnummer og batchnummer. I midten står den vigtigste ordlyd "Странджански билков чай" [Strandzhanski bilkov chay]. Over eller under står ordene "beskyttet oprindelsesbetegnelse". Etiketterne anbringes på midten af låget eller på begge sider af posen. Etiketterne er små eller store afhængigt af emballagens størrelse.

4. **Kort angivelse af det geografiske områdes afgrænsning**

Det geografiske område Strandzha omfatter bebyggelserne i alle fem kommuner: Malko Tarnovo, Primorsko, Sozopol, Sredets og Tsarevo. Dyrkningen bør kun finde sted på arealer med passende eksponering og jordtyper (alkalisk jord, som også kan omfatte kalksten) under forhold, hvor de floramæssige karakteristika er så tæt som muligt på de områder, hvor Sideritis syriaca er naturligt hjemmehørende.

5. **Tilknytning til det geografiske område**

5.1. *Det geografiske områdes egenart*

Bjergmassivet Strandzhas særlige klima og geografiske beliggenhed er grundlaget for, at et stort antal tertiære reliktarter, er blevet bevaret og har overlevet siden istiden. Nogle er endemiske i regionen, f.eks. blåbær og tyttebær, *Rhododendron ponticum*, Strandzha-sæbeurt og 53 andre plantearter. Blandt disse er planten *Sideritis syriaca*, som er den plante der bruges til at producere "Странджански билков чай / Strandzhanski bilkov chay". Den vokser på specifikke

jordtyper i det geografiske område. De dyrkede teplanter er i særdeleshed mindre påvirkede af frost i efteråret og det tidlige forår, og de kan endda tåle korte perioder med hård frost. De har betydeligt bedre overlevelsesegenskaber og regenerative egenskaber. På tørre sommerdage fordamper morgenduggen og tågen hurtigt, selv når solen ikke skinner så meget. Dette er også en gunstig faktor. Gennem deres blomsterstængler og højt udviklede blade absorberer planterne alene den mængde væske de behøver, og deres farve ændres til mørkegrøn eller lysegul.

Mere end 20 bioaktive stoffer syntetiseres i planten. Sammen med den særlige aroma skyldes disse stoffer plantens morfologiske karakteristika og følgende abiotiske og biotiske faktorer:

1) Mineral- og bakterieindholdet i områdets løse karstjord.

2) Det højeste solskinsniveau i det geografiske område er >1 500 kW/m² per år (det nationale gennemsnit er 1 110-1 420 kW/m²). Solskinnet opvejes hele året af en varm, fugtig havbrise fra østsydøst og vinden fra sydsydvest, der traditionelt kaldes "den hvide vind" og som blæser gennem skovene i Strandzha. Disse naturlige klimaforhold samt de korte perioder med nedbør i det varme efterår og den milde vinter muliggør en langvarig fotosyntese og giver arterne stabilitet.

3) Tørke er karakteristisk for regionen, navnlig i den periode, hvor blomsten vokser og modnes fra maj til oktober. Dette er en gunstig faktor for dannelsen af aromastofferne.

4) Det store antal naturlige bestøvere i plantagerne, herunder snesevis af arter af vilde bier, ildfluer, biller osv. bidrager til krydsbestøvning. Det er i særdeleshed de flyvende insekter, der bærer pollen fra blomst til blomst, når de suger nektar og således bestøver frøene. Dette giver arten et mere levedygtigt afkom og genetisk modstandskraft. Derfor er det en fordelagtig landbrugsmiljøpraksis blandt de lokale producenter at kombinere produktionen af planterne med bihold, vinstokke og andre afgrøder.

5.2. *Menneskelige faktorer*

Det er en afgørende faktor for plantens bevarelse og reproduktion, at der ydes en menneskelig indsats for at anvende den dokumenterede gode praksis for dyrkning af planten under forhold, der ligger meget tæt på dens naturlige miljø. Disse metoder består i at udvælge de bedst egnede jordbundsområder og jord (alkalisk), som om nødvendigt behandles med mere kalk. Det er også vigtigt at producere og plante stiklinger og udvælge frø til direkte såning på forbehandlede områder og rækker. Desuden skal de plantede områder luges for ukrudt regelmæssigt, og andre vækster skal holdes nede ved slåning mellem rækkerne. Blomsterstænglerne plukkes med håndkraft hver uge, når duggen er fordampet, og blomsterne har blomstret fuldt (juni-oktober). Der anvendes en særlig teknik til at knække dem på et bestemt sted mellem de to blade, så mindre blomsterstængler kan gro videre fra bruddet. Erfarne producenter kan udelukkende ved hjælp af deres fingre føle stænglernes skørhed og modenhed. Det rette tidspunkt er, når blomsterne i de yderste led er fuldstændig åbne, og deres spidser har et afrundet udseende. Det er ikke hensigtsmæssigt at anvende saks, da det ville betyde, at der ville blive høstet umodne stængler, hvilket ville føre til dårligere organoleptiske egenskaber. Det er også god praksis at anvende sol- eller eldrevne tørrekamre. Det færdige produkt emballeres rettidigt inden for 1-5 dage med et restvandindhold på højst 9-10 %. Det opbevares under tørre og mørke forhold. Hvis stængerne udsættes for lys, mister de deres farve, og deres kvalitet forringes.

Alle menneskelige bestræbelser på at dyrke planten bidrager til en bedre og længere fysiologisk vækst samt et højere udbytte og en længere syntese af bioaktive stoffer. Dette resulterer også i højere værdier for de dyrkede planter.

5.3. *Produktets egenart*

"Странджански билков чай / Strandzhanski bilkov chay" har særlige fysiske, kemiske og organoleptiske egenskaber. De kemiske parametre viser, at procentdelen af bioaktive stoffer er højere i dyrkede planter end i vilde planter.

Spektrofotometrisk set er farven af middel intensitet: 12-18 EBC-enheder (i henhold til European Brewery Convention).

Planten har en høj antioxidativ aktivitet, som også forekommer, når den drikkes som te.

Når den dyrkes, har "Странджански билков чай / Strandzhanski bilkov chay" en langt mere udtalt aroma end andre lignende urter, og teen har en mildere og fyldig smag. Det skyldes, at den vokser i en lavere højde (op til 450 m) og samler sollys og varme i større mængder og i længere tid.

5.4. *Sammenhængen mellem det geografiske område og produktets kvalitet eller egenskaber (for BOB) eller produktets særlige egenskaber, omdømme eller andre kendetegn (for BGB)*

Strandzha, som er det geografiske område, hvor *Sideritis syriaca* dyrkes, er kendetegnet ved milde temperaturer året rundt. De store solskinsmængder tager hele året afsæt i en varm, fugtig havbrise. Den alkaliske jordbund i Strandzha er gunstig for dyrkningen af planten. Jorden kan omfatte mineralrige kalksten og langsomt absorbere og frigive varme fra solen og fastholde fugt. Tidligt forår og sen efterårsfrost samt morgendug og tåge på tørre sommerdage bidrager til levedygtighed og bæredygtighed. Tørkesæsonen i dette geografiske område forekommer i den periode, hvor planten er i blomst, og det resulterer i akkumulering af aromastoffer. Kombinationen af disse landbrugsmæssige klimabetingelser er afgørende for, at planten kan syntetisere over 20 biologisk virksomme stoffer. Som følge heraf er der højere værdier for antioxidantiv aktivitet i teen.

Menneskelige færdigheder inden for dyrkning af planten bidrager også til en mere langvarig syntese af bioaktive stoffer, hvilket resulterer i højere værdier i de dyrkede planter. Der er etableret god praksis og færdigheder med hensyn til håndplukning af planten og fornemmelse for stænglernes skørhed og modenhed. Som følge heraf har teen bedre organoleptiske egenskaber. Te fremstillet af den dyrkede *Sideritis syriaca*-plante har en mere udtalt aroma og en mildere smag.

Henvisning til offentliggørelsen af varespecifikationen

https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/politiki-i-strategii/politiki-po-agrohranitelnata-veriga/zashiteni-naimenovaniya/strandzhanski-bilkov-chaj/